

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ la proiectul de lege privind efectuarea auditul public extern în domeniul gazelor naturale (nr. 380 din 01.12.2021)

Examinând proiectul de lege menționat prin prisma prevederilor art. 54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr. 797/1996 și Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative, Direcția generală juridică expune următoarele.

I. Obiecții de ordin general

1. Proiectul de lege a fost înaintat de către un grup de deputați în Parlament, fapt ce corespunde prevederilor art. 73 din Constituție și art. 47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu art. 66 din Constituție.

3. Potrivit notei informative la inițiativa legislativă, scopul proiectului de act normativ constă în efectuarea unui audit public extern societăților comerciale și entităților care activează în domeniul gazelor naturale. Astfel, se propune realizarea de către Curtea de Conturi, prin derogare de la prevederile art. 88 din Legea nr. 1134/1997 privind societățile pe acțiuni și art. 32 din Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova, a dreptului de desfășurare a auditul public extern a conformității cheltuielilor și investițiilor capitale la societățile pe acțiuni, la entitățile de drept public, precum și la alte persoane juridice afiliate acestora din domeniul gazelor naturale.

4. După conținutul său normativ, inițiativa legislativă se încadrează în categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art. 72 din Constituție.

5. Proiectul de lege va avea impact asupra activității de întreprinzător, fapt ce denotă necesitatea efectuării analizei impactului de reglementare conform prevederilor art. 3 alin. (2) din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative și art. 13 din Legea nr. 235/2006 cu privire la principiile de bază de reglementare a activității de întreprinzător.

6. Dat fiind, că propunerea legislativă vizează Curtea de Conturi, în temeiul art. 3 alin. (1) din Legea nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova, considerăm necesar examinarea proiectului de lege în cadrul acestei autorități cu prezentarea avizului în acest sens.

7. În același timp, întrucât proiectul de lege propune de a efectua auditul conformității cheltuielilor și investițiilor capitale la societățile comerciale din domeniul gazelor naturale, în temeiul art. 8 alin. (1) din Legea nr.174/2017 cu privire la energetică, considerăm oportun a se solicita opinia Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică.

II. Privitor la concordanța proiectului de lege prevederilor legislative și respectării normelor de tehnică legislativă

1) Art. I:

1. Alin. (1):

a) cu referire la invocarea Legii nr. 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova, necesită a fi invocată sursa publicării legii, aceasta fiind publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2018, nr. 1-6, art. 18;

b) în ceea ce privește auditul **„conformității cheltuielilor și investițiilor capitale”** la entitățile auditate, menționăm, că termenul „audit al conformității” în sensul art. 2 din Lege semnifică activitatea independentă realizată în vederea obținerii asigurării ca **activitățile, tranzacțiile financiare** efectuate sunt, sub toate aspectele semnificative, în conformitate cu reglementările aplicabile, iar noțiunea de *„raport al auditorului”* ca document standardizat scris de către auditorul public, care include constatări și concluzia sau opinia auditorului cu privire la **conformitatea activităților și tranzacțiilor financiare cu reglementările identificate drept criterii (în cazul auditului conformității)**. În acest sens, se va revedea obiectul care va fi supus auditului public extern, ținându-se cont că în sensul art. 2 din Lege, obiect al conformității constituie activitățile și tranzacțiile financiare desfășurate/încheiate de entitatea auditată.

c) privitor la determinarea subiecților de drept care vor fi supuși auditului public extern, în redacția acestui alineat se propune efectuarea acestui audit la **societățile comerciale** din domeniul gazelor naturale, iar la alin. (2) se prevede că auditul se va desfășura **la societățile pe acțiuni, la entitățile de drept public, precum și la alte persoane juridice afiliate acestora** în partea ce ține de domeniul gazelor naturale.

Asupra acestui fapt, ținem să menționăm, că potrivit art. 245 alin. (2) din Codul civil, societatea comercială poate fi constituită sub formă de societate în nume colectiv, de societate în comandită, de societate cu răspundere limitată și de societate pe acțiuni.

Conform datelor din Registrul de licențiere în domeniul gazelor naturale (actualizat la data de 25.10.2021), genurile de activitate pentru transportul gazelor naturale, furnizarea gazelor naturale, distribuția gazelor naturale, precum și pentru furnizarea gazelor naturale comprimate pentru vehicule la stațiile de alimentare

sunt desfășurate atât de societăți pe acțiuni, cât și de societăți cu răspundere limitată.

De aceea, dat fiind, că la categoria societăți comerciale, conform art. 245 din Codul civil, se atribuie societățile pe acțiuni, societățile cu răspundere limitată, iar alin. (2) din proiect atribuie la entitatea auditată doar societățile pe acțiuni, în redacția alin. (1) din proiect propunem ca după cuvintele „societățile comerciale” să fie introdus textul „la entitățile de drept public, precum și la alte persoane juridice afiliate acestora din domeniul gazelor naturale.”. În acest context, alin. (2) se va exclude.

Totodată, redacția alin. (2) atribuie la categoria de entități auditate și **entitățile de drept public**. Art. 27 din Legea nr. 271/2017 privind auditul situațiilor financiare prevede efectuarea auditului la **entitățile de interes public**, pentru care motiv sugerăm revederea termenului respectiv.

2. Alin. (3):

a) în partea ce ține de folosirea terminologiei „forma organizatorico-juridică” relevăm, că acest termen este utilizat în legislația în vigoare ca „forma juridică de organizare”. Această terminologie este expres prevăzută și în cadrul noțiunii de „entitate auditată” definită la art. 2 din Legea nr 260/2017 privind organizarea și funcționarea Curții de Conturi a Republicii Moldova, ca fiind persoana juridică sau fizică, indiferent de tipul de proprietate și forma juridică de organizare, responsabilă de gestionarea resurselor financiare publice și/sau a patrimoniului public și/sau de reglementarea unui domeniu economic și/sau social, precum și programul sau activitatea supuse auditului public extern. Prin urmare, termenul „forma organizatorico-juridică” se va substitui cu termenul „forma juridică de organizare” ;

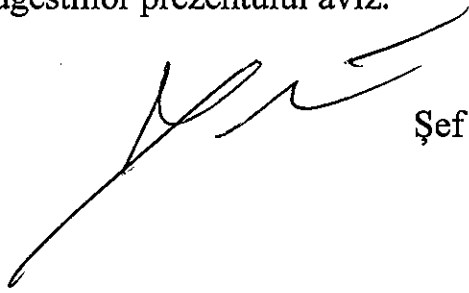
b) referitor la efectuarea auditului public extern de către „auditorii Curții de Conturi”, Legea operează cu termenul „auditor public” ca fiind un angajat al Curții de Conturi care este certificat în domeniul auditului public extern sau obține această calitate prin numire și care este în drept să conducă și/sau să efectueze misiuni de audit public extern. În scopul unificării terminologiei utilizate în cadrul legislativ, cuvintele „auditorilor Curții de Conturi” propunem a fi substituite cu cuvintele „auditorului public”;

c) cât privește obligarea entităților auditate de a permite accesul auditorilor publici pe teritoriul acestora, la informații, baze de date, relevăm, că sub aspect terminologic, art. 36 alin. (2) literele a) și b) din Lege prevede, că entitățile auditate sunt obligate să asigure accesul auditorilor publici pe teritoriul lor, în sediile sau în alte localuri ale lor și să le creeze condiții de lucru adecvate, precum și să prezinte, la cererea auditorului public, actele, documentele, informațiile și bazele de date necesare într-un termen rezonabil, care nu va depăși limita stabilită de auditor.

Pe motiv, că Legea deja conține o exprimare juridică vis-a-vis de accesul auditorului public la sediul și datele/informațiile entității auditate, considerăm oportun revederea redacției acestui alineat în sensul utilizării terminologiei utilizate la ar. 36 alin. (2) lit. a) și b), precum și la art. 32 alin. (8) din Lege.

3.Alin. (4), cu referire la dreptul Curții de Conturi de *a avea acces neîngrădit la prelucrarea datelor cu caracter personal*, sub aspect terminologic, art. 32 alin. (5) din Lege prevede, că Curtea de Conturi *are dreptul de a prelucra datele cu caracter personal*, pentru care motiv, recomandăm corelarea ambelor prevederi.

În concluzie, proiectul de lege poate fi propus spre examinare în ședința plenară cu luarea în considerare a sugestiilor prezentului aviz.

Ion Creangă
Șef Direcție generală